

***Powiatowy Urząd Pracy
w Poznaniu***

***RANKING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I
NADWYŻKOWYCH W POZNANIU W
2005 ROKU***

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
Wprowadzenie.....	4
2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW W POZNANIU	4
<i>Bezrobotni według zawodów w mieście Poznań.</i>	4
<i>Bezrobotni według grup zawodów w mieście Poznań.</i>	8
<i>Napływ bezrobotnych według zawodów w mieście Poznań</i>	10
<i>Napływ bezrobotnych według grup zawodów w mieście Poznań.</i>	11
3. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW	12
<i>Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Poznaniu w 2005 roku.</i>	12
<i>Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w Poznaniu</i>	13
4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH	14
<i>Zawody deficytowe w Poznaniu</i>	14
<i>Zawody nadwyżkowe w Poznaniu</i>	16
<i>Zawody zrównoważone w Poznaniu</i>	17
<i>Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w Poznaniu</i>	18
<i>Szansa uzyskania oferty w zawodzie w Poznaniu</i>	18
5. PROGNOZA DOTYCZĄCA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POZNANIU	19
<i>Absolwenci</i>	19
6. ZAKOŃCZENIE I WNIOSKI.....	23

1. WSTĘP

Przygotowany raport jest analizą zjawiska bezrobocia, notowanego w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu, ze szczególnym uwzględnieniem osób bezrobotnych, mieszkańców Poznania. Najważniejszym celem tego raportu jest ukazanie zjawisk występujących na lokalnym rynku pracy poprzez zastosowanie narzędzia typologicznego, jakim jest klasyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Poznaniu. Dane statystyczne, jakimi dysponuje Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu, poddane zostały wielostopniowej weryfikacji oraz korelacji pod kątem takich zmiennych jak: rodzaj zawodu, oferty pracy, grupy zawodowe, płeć bezrobotnych osób, długość pozostawania bez pracy, fluktuacja bezrobocia, kierunki kształcenia w regionie, liczba absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, liczba bezrobotnych absolwentów, celem wykazania tendencji zachodzących na lokalnym rynku pracy. Raport składa się z dwóch zasadniczych części: analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Poznaniu oraz podaży absolwentów szkół ponadgimnazjalnych w Poznaniu. Zebrane i zagregowane dane ukażą zawody deficytowe w Poznaniu, a więc te, na które występuje wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie oraz zawody nadwyżkowe, na które występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W analizach zaprezentowana zostanie także sytuacja absolwentów na lokalnym rynku pracy, z wyszczególnieniem liczby absolwentów według zawodów, którzy ukończyli szkołę jak i przewidywanej liczby absolwentów według zawodów. Wyniki zaprezentowane w raporcie służyć będą do profilowania zakresu i rodzaju szkoleń dla osób bezrobotnych oraz wprowadzenia optymalnych mechanizmów umożliwiających dostosowanie systemu szkolenia do wymagań rynku pracy. Ustalenie i stworzenie klasyfikacji zawodów deficytowych i nadwyżkowych, przyczyni się niewątpliwie do skutecznego monitorowania lokalnego rynku pracy.

Raport ten został opracowany na podstawie i zgodnie z art. 9 ust.1 pkt. 9 Ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku z dnia 20 kwietnia 2004 r.

Dla uzyskania wyżej wymienionych celów dokonano statystycznej – ilościowej analizy danych według zaleceń i wytycznych Ministerstwa Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej. Na potrzeby sporządzenia niniejszego raportu przyjęto także założenie, iż analizowane będą te wskaźniki i te zmienne, które charakteryzują się najwyższym natężeniem danej cechy.

Wprowadzenie

Według stanu na dzień 31.XII.2005 roku, liczba bezrobotnych osób zamieszkałych w Poznaniu i zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu wynosiła 19 625. W tym okresie uwidoczniła się przewaga bezrobotnych kobiet - 10 953, co stanowi 56% ogółu bezrobotnych osób. Liczba bezrobotnych mężczyzn wyniosła 8 672 – 44% spośród wszystkich bezrobotnych osób zamieszkałych w Poznaniu i zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu. W końcu grudnia 2005 roku Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu zarejestrował 774 absolwentów w tym 510 kobiet oraz 264 mężczyzn. W odniesieniu do całkowitej liczby bezrobotnych osób, które pozostawały w ewidencji Urzędu Pracy w Poznaniu, według danych na dzień 31.XII.2005, należy zwrócić uwagę, iż liczba długotrwale bezrobotnych osób (pozostających bez pracy powyżej 12 miesięcy) wynosiła 7 784 – (4 452 kobiet i 3 332 mężczyzn).

2. ANALIZA BEZROBOCIA WEDŁUG ZAWODÓW W POZNANIU

Bezrobotni według zawodów w mieście Poznań.

W poniższym podpunkcie przedstawiono interpretacje zjawiska bezrobocia w Poznaniu według stanu z dnia 31 XII. 2005 roku. Dokonując analizy zawodów deficytowych i nadwyżkowych w Poznaniu, konieczne jest uwzględnienie struktury bezrobocia ze względu na zawód posiadany przez osoby bezrobotne. Wyuczony zawód jest zmienną, która w zasadniczy sposób różnicuje osoby bezrobotne w dostępie do pracy, będąc jednym z determinujących elementów bezrobocia i jego immanentnych cech.

Według danych, największa ilość bezrobotnych, rozpatrywana pod kątem posiadanego zawodu, występuje w grupie osób, które nie dysponują żadnymi kwalifikacjami zawodowymi. Aż 7 168 osób – 35%, pozostających bez pracy nie posiada wyuczonego zawodu. To zjawisko ma bardzo negatywne konsekwencje, ponieważ do Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu nie wpływają oferty pracy dla tej kategorii osób. W związku z powyższym zjawisko bezrobocia w tej grupie osób będzie się niewątpliwie utrzymywało. Wysoki stopień bezrobocia wśród tych, którzy nie zdobyli zawodu przyczynia się do generowania bezrobocia przez tą specyficzną podgrupę. W odniesieniu do płci, liczba kobiet pozostających bez pracy, które nie posiadają wyuczonego zawodu wynosi 4 061, natomiast liczba mężczyzn w analogicznej grupie wynosi 3 107. Druga, pod względem liczebności grupa zawodowa, która

generuje znaczną ilość osób bezrobotnych to – sprzedawca – 1 005 osób. Kolejne kategorie zawodowe, które pod koniec grudnia 2005 roku skupiały największą liczbę bezrobotnych osób to: asystent ekonomiczny zawód szkolny: technik ekonomista – 520 osób, krawiec – 445, technik mechanik – 333, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych – 298, ślusarz – 276, cukiernik – 248, kucharz – 215, ekonomista – 209.

Stosując zmienną niezależną, jaką jest płeć osób bezrobotnych oraz w odniesieniu do zawodów, które przyczyniają się do pozostawania bez pracy trzeba zwrócić uwagę na następujące kwestie. Otóż liczba kobiet, które zarejestrowane były w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu, według stanu z dnia 31 XII 2005 roku i nie posiadały żadnych kwalifikacji zawodowych wynosiła 4 061. Ta kategoria zawodowa skupiała aż 40% ogółu bezrobotnych kobiet i w zdecydowany sposób przewyższa pozostałe kategorie. Na drugim miejscu pod względem liczby bezrobotnych i zarejestrowanych w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy kobiet, znajduje się kategoria zawodowa sprzedawca, taki zawód posiadało w końcu 2005 roku - 928 bezrobotnych kobiet. W dalszej kolejności występują następujące kategorie zawodowe, które reprezentuje znaczna liczba bezrobotnych kobiet: asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] – 457, krawiec 434, pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych] – 174, cukiernik – 163, ekonomista – 148, sprzątaczką – 139, fryzjer [zawody szkolne: fryzjer, technik usług fryzjerskich] – 136, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani – 115.

Według danych z dnia 31 XII 2005 roku, liczba absolwentów, którzy posiadali status osoby bezrobotnej wynosiła 774. Największy odsetek bezrobotnych absolwentów to absolwenci bez kwalifikacji zawodowych, a więc głównie abiturienti liceum ogólnokształcących – kategoria bez zawodu – 142 osoby. Ta grupa stanowi 18% wszystkich bezrobotnych absolwentów. Brak wyuczonego zawodu jest jedną z głównych przyczyn determinujących bezrobocie wśród absolwentów. Poniżej zaprezentowana jest grupa kolejnych 9 zawodów, posiadanych przez bezrobotnych absolwentów zawodów, które są istotne ze statystycznego punktu widzenia. Pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani – 36 bezrobotnych absolwentów, asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] – 35 bezrobotnych, politolog – 23 bezrobotnych, ekonomista – 18, specjalista ochrony środowiska – 18, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 16, inżynier technologii żywności – 15, filolog – filologia obcojęzyczna – 12, psycholog – 12, historyk – 12.

Po zastosowaniu zmiennej niezależnej, jaką jest płeć bezrobotnych absolwentów okazuje się, iż zdecydowaną większość bezrobotnych absolwentów stanowią kobiety – 66%.

Kobiety dominują także w podgrupie bezrobotnych absolwentów nie posiadających zawodu – 100 osób, co stanowi – 70% wszystkich bezrobotnych absolwentów zaklasyfikowanych do tej podgrupy. Rozkład liczby bezrobotnych absolwentek, skategoryzowanych według grupy zawodów, zamieszkałych w Poznaniu, które zarejestrowane zostały w ewidencji osób bezrobotnych, według danych z dnia 31 grudnia 2005 roku przedstawia się następująco: asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] – 26, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani – 25, specjalista ochrony środowiska – 15, ekonomista – 13, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 12, psycholog – 12, politolog – 11, pedagog – 11, inżynier technologii żywności – 10. Kobiety we wszystkich podanych grupach zawodowych, z wyjątkiem zawodu politolog stanowią zdecydowaną większość.

Następna zmienną w odniesieniu, do której prezentowana jest struktura bezrobocia w Poznaniu to długotrwałe bezrobocie, a więc pozostawanie bez pracy przez okres 12 miesięcy i dłużej. Według stanu z dnia 31 XII 2005 roku, 7 784 osób posiada taki status bezrobocia, jest to blisko 40% ogółu osób bezrobotnych. Wyniki uzyskane w tej grupie są bardzo ważne, gdyż wskazywać mogą na istotne relacje i zależności pomiędzy czasem pozostawania bez pracy, a rodzajem posiadanego zawodu. Między tymi dwoma kategoriami należy poszukiwać determinujących cech długotrwałego bezrobocia. Jak wynika z danych 2 745 osób - 35% długotrwałe bezrobotnych, to osoby nie posiadające jakichkolwiek kwalifikacji zawodowych, można więc przyjąć, iż długotrwałe bezrobocie, wśród tak licznej grupy osób wynika z braku ich kwalifikacji zawodowych, a czas pozostawania bez pracy wzmacniany jest przez brak zapotrzebowania pracodawców (mierzonego liczbą zgłoszeń pracy) na pracę świadczoną przez osoby bez zawodu. Wśród osób długotrwałe bezrobotnych, posiadających wyuczony zawód prym wiodą sprzedawcy. W końcu 2005 roku w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy figurowało 495 osób, dysponujących takimi kwalifikacjami zawodowymi. Innym zawodem, który reprezentuje znaczna ilość osób długotrwałe bezrobotnych to krawiec – 198 osób o takich kwalifikacjach zawodowych nie mogło znaleźć pracy przez okres, co najmniej 12 miesięcy. Następne zawody, które pojawiają się w zestawieniach osób długotrwałe bezrobotnych według danych z końca grudnia 2005 roku to: asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] – 177 osób, ślusarz – 134 osób, cukiernik – 117 osób, pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych] – 115 osób, technik mechanik – 111 osób, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych – 106 osób, sprzątaczką – 105 osób.

Wśród osób bezrobotnych, zgodnie z danymi z końca roku 2005 w Poznaniu, 57% ogólnej liczby osób, pozostających bez pracy przez okres ponad roku stanowiły kobiety. Największa liczba długotrwale bezrobotnych kobiet nie ma kwalifikacji zawodowych – 1 628, co stanowi 37% wszystkich długotrwale bezrobotnych kobiet. Długotrwale bezrobocie wśród kobiet występuje w typowo sfeminizowanych zawodach takich jak: sprzedawca - 466 bezrobotnych kobiet, krawiec – 195 bezrobotnych kobiet, sprzątaczką – 105 bezrobotnych kobiet, pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych] – 103 bezrobotnych kobiet, cukiernik – 82 bezrobotnych kobiet, fryzjer [zawody szkolne: fryzjer, technik usług fryzjerskich] – 52 bezrobotnych. Kobiety pozostające bez pracy przez okres ponad 12 miesięcy, zdominowały także takie zawody jak: asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] – 161 bezrobotnych kobiet – 90% wszystkich długotrwale bezrobotnych osób, kucharz – 55 bezrobotnych kobiet – 73%, kelner – 49 bezrobotnych kobiet – 71%. Aż 1 117 długotrwale bezrobotnych mężczyzn nie dysponuje kwalifikacjami zawodowymi. Mężczyźni, którzy nie pracowali przez ponad 12 miesięcy, rekrutują się z zawodów zmaskulinizowanych: ślusarz – 129 bezrobotnych mężczyzn, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych – 105 bezrobotnych mężczyzn, technik mechanik – 96 bezrobotnych mężczyzn, tokarz – 80 bezrobotnych mężczyzn, malarz budowlany – 64 bezrobotnych mężczyzn, mechanik samochodów osobowych – 58 bezrobotnych mężczyzn, murarz – 58 bezrobotnych mężczyzn.

Wymienione powyżej zawody generują znaczną liczbę osób, które nie mogą znaleźć zatrudnienia. W znacznej mierze są to zawody, które nie są aktualne w stosunku do wymagań rynku pracy. Konieczne wydaje się nieustanne monitorowanie zawodów, które mogą przyczynić się do długotrwałego bezrobocia i podejmowanie takich działań, które umożliwią tym osobom przekwalifikowanie zawodowe.

Zgodnie z danymi pochodzącymi z końca grudnia 2005 roku, istniała znaczna grupa zawodów -101, w których nie została sklasyfikowana ani jedna bezrobotna osoba. Ta grupa zawodów może determinować i zwiększać szanse na zatrudnienie. Posiadanie takich kwalifikacji może być wytyczną w poszukiwaniu optymalnych kwalifikacji zawodowych.

Tabela 1.

Bezrobotni według grup zawodów w mieście Poznań.

Przeprowadzona wcześniej analiza koncentrowała się na bezrobociu rozpatrywanym z punktu widzenia posiadanego zawodu, w poniższym podpunkcie przedstawiono interpretacje zjawiska bezrobocia w Poznaniu według stanu z dnia 31 XII. 2005 roku, z uwzględnieniem elementarnych oraz dużych grup zawodowych.

Wśród dużych grup zawodowych największy odsetek osób pozostających bez pracy uwidacznia się w grupie: robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń – 14,07%. Dość znaczny procent bezrobotnych osób należy do dużej grupy zawodowej: średni personel techniczny – 11,15%. Co dziesiąty bezrobotny zaklasyfikowany do kategorii zawodowej pozostali specjaliści - 10,27%. Równie liczna jest kategoria zawodowa: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 9,70%. Kolejna duża grupa zawodowa: modelki, sprzedawcy i demonstratorzy reprezentuje – 8,65% osób bezrobotnych. Z wymienionych 5 dużych grup zawodowych rekrutowało się 53,85% wszystkich bezrobotnych osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu. Najliczniejsze z elementarnych grup zawodowych to przede wszystkim: sprzedawcy i demonstratorzy – 8,65%, pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani – 4,32%, krawcy, kapelusznicy i pokrewni – 3,74%, mechanicy pojazdów samochodowych – 3,70%, technicy mechanicy – 3,11%.

Płeć jako zmienna niezależna w znaczny sposób różnicuje udział w poszczególnych kategoriach zawodowych zarówno elementarnych jak i dużych. Po połączeniu grup zawodowych elementarnych i dużych reprezentowane wielkości procentowe nie sumują się do 100. Struktura bezrobocia wśród kobiet w odniesieniu do połączonych kategorii przedstawia się w sposób następujący: modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – 14,31%, taki sam odsetek bezrobotnych kobiet sklasyfikowany został w grupie zawodowej sprzedawcy i demonstratorzy. Grupa zawodowa pozostali specjaliści to odsetek 12,77% ogółu bezrobotnych kobiet. Kolejne znaczące kategorie zawodowe reprezentowane przez kobiety pozostające bez pracy to: pracownicy pozostałych specjalności – 12,19%, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 11,98%, średni personel techniczny - 7,17%. Kobiety, które pozostawały w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu licznie reprezentowały także grupy zawodów: pracownicy usług osobistych i ochrony, pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani, krawcy, kapelusznicy i pokrewni, specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia.

Stosując połączone kategorie dużych i elementarnych grup zawodowych (procenty nie są równe 100) okazuje się, iż bezrobotni absolwenci to przedstawiciele takich grup zawodowych jak: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 34,65%, specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych – 16,14%, specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia – 14,24%, pracownicy pozostałych specjalności – 10,92%, Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani - 8,54%, średni personel techniczny - 8,39%, inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni - 7,44%, filozofowie, historycy i politolodzy - 6,45%, Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani – 6,34%, średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia – 5,06%. Przedstawione dane są interesujące z punktu widzenia systemu kształcenia i intensywności wskaźnika pozostawania bez pracy w danym zawodzie.

Struktura bezrobocia, wśród grupy absolwentów rozpatrywana z punktu widzenia wyuczonego zawodu oraz płci absolwentów wykazywała duże podobieństwo. Występowały jedynie nieznaczne różnice otóż, statystycznie istotny procent bezrobotnych absolwentek reprezentuje grupę zawodową archeologów, socjologów i pokrewni – 5,36%.

Osoby długotrwale bezrobotne zamieszkałe w Poznaniu najczęściej posiadały zawód: robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń – 16,01%, inne zawody, które dominowały wśród osób pozostających bez pracy przez okres ponad 12 miesięcy to: pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy – 10,83%, modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – 10,72%, sprzedawcy i demonstratorzy - 10,72%.

Długotrwale bezrobotne kobiety, według danych z dnia 31 grudnia 2005 roku były przedstawicielkami takich zawodów jak: modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – 17,67%, sprzedawcy i demonstratorzy - 17,67%. Kobiety zdominowały także niższe kategorie zawodowe: pracownicy pozostałych specjalności, krawcy, kapelusznicy i pokrewni, pozostali robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, pracownicy usług osobistych i ochrony, pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i podobne.

Wśród wszystkich grup zawodowych, zarówno elementarnych jak i dużych wyselekcjonowana została grupa 23 zawodów, które nie pojawiły się według stanu z dnia 31 XII. 2005 roku w ewidencji Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu. Przedstawiciele tych zawodów nie zarejestrowali się jako bezrobotni. *Tabela 2.*

Napływ bezrobotnych według zawodów w mieście Poznań

W 2005 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu zgłosiło się 23 777 osób zamieszkałych w Poznaniu, celem uzyskania statusu osoby bezrobotnej. W tym okresie zarejestrowało się 12 048 bezrobotnych kobiet oraz 11 729 bezrobotnych mężczyzn. Liczba absolwentów, którzy nie znaleźli zatrudnienia wyniosła, w analizowanym okresie - 3 348 (2 167 kobiet oraz 1 181)

Struktura napływu osób bezrobotnych według zawodów jest odzwierciedleniem ogólnej struktury osób, które były zarejestrowane w 2005 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu. Dochodzi do zjawiska utrwalania struktury bezrobocia w Poznaniu. Największa liczba bezrobotnych, która zarejestrowała się w Urzędzie Pracy nie posiada żadnych kwalifikacji zawodowych – 7 589. Znaczny odsetek osób (32%) spośród wszystkich bezrobotnych, którzy zgłosili się do urzędu, w 2005 roku, nie ma zawodu. Potwierdza to wcześniej sformułowaną tezę, iż status osoby bezrobotnej uzyskują najczęściej osoby bez konkretnych kwalifikacji zawodowych, a zjawisko to będzie wykazywało tendencje wzrastającą, poprzez napływ osób o takich kwalifikacjach i długotrwałe bezrobocie w tej kategorii zawodowej. Wśród osób bezrobotnych, którzy w 2005 roku uzyskali status osoby bezrobotnej dominują przedstawiciele następujących zawodów: sprzedawca – 973, asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] – 753, technik mechanik – 513, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani – 474, krawiec – 449, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych – 449, ekonomista – 396, kucharz – 351, ślusarz – 294. Wymieniona grupa zawodów reprezentowana była przez ponad połowę osób bezrobotnych.

Napływ bezrobotnych kobiet w 2005 roku zdominowany był przez kobiety bez zawodu – 3 764. Inne kategorie zawodowe o licznym udziale bezrobotnych kobiet to: sprzedawca - 861, asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] – 645, krawiec – 433, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani – 293, ekonomista – 272, fryzjer [zawody szkolne: fryzjer, technik usług fryzjerskich] – 165, handlowiec [zawód szkolny: technik handlowiec] – 164, cukiernik – 147, politolog – 141.

Absolwenci, którzy ukończyli naukę i zarejestrowali się w Urzędzie Pracy jako bezrobotni w 2005 roku, to głównie absolwenci bez zawodu (liceum ogólnokształcące) – 579 osób. Inne kierunki i zawody, jakie uzyskali bezrobotni absolwenci to: pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani – 197, asystent

ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] – 180, ekonomista – 139, politolog – 96, handlowiec [zawód szkolny: technik handlowiec] – 76, pedagog – 59, specjalista do spraw finansów [analityk finansowy] – 58, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych – 57, technik mechanik – 50.

Bezrobotne absolwentki przeważają w większości zawodów, przewaga bezrobotnych absolwentów notuje się jedynie w zawodach: technik mechanik, specjalista zastosowań informatyki, technik informatyk, technik budownictwa, technik elektronik.

Istnieje grupa 230 zawodów, które nie były reprezentowane przez osoby bezrobotne w roku 2005. *Tabela 3*

Napływ bezrobotnych według grup zawodów w mieście Poznań.

W poniższym podpunkcie prezentowane będą łączne wyniki dużych i elementarnych grup zawodów. Struktura napływu osób bezrobotnych w 2005 roku cechuje się znacznym odsetkiem osób z grup zawodowych: modelki, sprzedawcy i demonstratorzy – 36,20%, sprzedawcy i demonstratorzy - 36,20%. Te dwie kategorie znacznie przewyższają pozostałe. Inne kategorie zawodowe to: pozostali specjaliści - 11,40%, robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń – 8,79% oraz średni personel techniczny – 8,70%. Wśród bezrobotnych kobiet występuje znaczna nad reprezentatywność w dużej grupie zawodowej modelki, sprzedawcy i demonstratorzy oraz elementarnej grupie zawodowej sprzedawcy i demonstratorzy. Odsetek kobiet należący do wspomnianych kategorii wynosi w obu przypadkach 38,70% ogółu bezrobotnych kobiet. Zauważalny jest znaczny przyrost bezrobotnych kobiet posiadających taki zawód. Przewaga napływu bezrobotnych mężczyzn uwidacznia się w dwóch grupach zawodowych: robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń oraz średni personel techniczny.

Bezrobotni absolwenci najczęściej należeli do takich dużych grup zawodowych jak: pozostali specjaliści, specjaliści nauk fizycznych, matematycznych i technicznych, pracownicy pozostałych specjalności, specjaliści nauk przyrodniczych i ochrony zdrowia, średni personel techniczny. W wymienionych kategoriach sklasyfikowanych zostało 88% wszystkich bezrobotnych absolwentów w 2005 roku. Najliczniejszy odsetek bezrobotnych absolwentów w odniesieniu do elementarnych grup zawodowych wystąpił w grupie: specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani. Co czwarty bezrobotny absolwent posiadał takie kwalifikacje.

3. ANALIZA OFERT PRACY WEDŁUG ZAWODÓW

W 2005 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu wpłynęło 9 221 ofert pracy dla osób bezrobotnych. Największa liczba ofert dotyczyła stanowiska – sprzedawca 715 ofert pracy. Znaczna ilość ofert pracy skierowana była także do: pracowników biurowych [zawód szkolny: technik prac biurowych] – 395. Pracodawcy wyrażali chęć zatrudnienia osób bezrobotnych o następujących kwalifikacjach zawodowych: sprzątaczką - 355, pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: technik ochrony fizycznej osób i mienia] - 317, robotnik gospodarczy - 227, pracownik administracyjny [zawód szkolny: technik administracji] - 204, krawiec - 201, magazynier - 198, murarz - 197, przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny] – 184. W 2005 roku nie wpłynęła do Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu ani jedna oferta pracy dla przedstawicieli 415 zawodów.

Oferty pracy pozyskiwane przez Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu poddane zostały analizie pod kątem dużych i elementarnych grup zawodowych. Największe zapotrzebowanie, na pracowników o określonych kwalifikacjach występowało w grupie zawodowej - robotnicy obróbki metali i mechanicy maszyn i urządzeń, procent przesłanych ofert - 12,07% w dalszej kolejności wymienić należy: pracownicy obsługi biurowej - 10,28%, pracownicy pozostałych specjalności - 9,54%, górnicy i robotnicy budowlani - 9,32%, modelki, sprzedawcy i demonstratorzy - 8,64%, sprzedawcy i demonstratorzy - 8,64%, pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach - 8,22%, pracownicy usług osobistych i ochrony - 6,98%, pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani - 6,36%, kierowcy i operatorzy pojazdów - 5,20%.

Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w Poznaniu w 2005 roku.

Osoby bezrobotne, które w 2005 roku figurowały w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu, przed utratą zatrudnienia pracowały najczęściej - (ostatnie miejsce pracy osoby bezrobotnej według Polskiej Klasyfikacji Działalności) – w przedsiębiorstwach i instytucjach funkcjonujących w obszarze działalności: działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała - 4 492 osoby. Znaczna część bezrobotnych osób, przed stratą pracy zatrudniona była w branży: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 4 425 osób. W dalszej kolejności przedstawiono ostatnie miejsce pracy przed uzyskaniem statusu

bezrobotnego według rodzaju działalności PKD oraz liczbę osób: działalność nie zidentyfikowana – 3 290, przetwórstwo przemysłowe – 2 099, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne - 855, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – 474, ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 472, budownictwo – 469, edukacja – 420, transport, gospodarka magazynowa i łączność – 334.

Oferty pracy z uwzględnieniem sekcji PKD, najczęściej kierowane były do osób bezrobotnych z branży: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego – 2 210 ofert pracy. Liczne ofert pracy związane były także z branżą: przetwórstwo przemysłowe – 2 000 ofert pracy. Inne, istotne rodzaje ofert pracy dla bezrobotnych dotyczyły następujących branż: obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej – 1 370 zgłoszonych wolnych miejsc pracy, budownictwo – 1 239 oferty, działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała – 623 propozycji pracy dla osób bezrobotnych, transport, gospodarka magazynowa i łączność – 452, administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe ubezpieczenia społeczne i powszechne ubezpieczenie zdrowotne – 449, ochrona zdrowia i pomoc społeczna – 273, hotele i restauracje – 260, pośrednictwo finansowe – 141.

Struktura bezrobotnych i ofert pracy według PKD w Poznaniu

Dokonując podziału osób bezrobotnych według posiadanego zawodu i jego przynależności do sekcji PKD uwidacznia się procentowa przewaga poniższych branż: działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna, pozostała 25,15%, handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego 24,77%, działalność nie zidentyfikowana 18,42%, przetwórstwo przemysłowe 11,75%. Odsetek osób bezrobotnych, którzy rekrutowali się z wymienionych branż stanowi 80% całej populacji osób bezrobotnych w Poznaniu.

Procentowy udział ofert pracy dla osób bezrobotnych w odniesieniu do sekcji PKD przedstawia się następująco: handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, motocykli oraz artykułów użytku osobistego i domowego - 23,97%, przetwórstwo przemysłowe - 21,69%, obsługa nieruchomości, wynajem i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej - 14,86%, budownictwo - 13,44%.

4. ANALIZA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH

Stworzenie rankingu zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest priorytetowym celem raportu. Klasyfikacja umożliwi poznanie zawodów, na które występuje znaczne zapotrzebowanie na lokalnym rynku pracy, a więc zawodów pożądaných przez pracodawców oraz zawodów nieadekwatnych, nie dopasowanych do potrzeb i wymagań rynku pracy, a także oczekiwań pracodawców.

Zawody deficytowe w Poznaniu

Poprzez *zawód deficytowy* należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. Według danych statystycznych posiadanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu wynika, iż liczba zawodów deficytowych w Poznaniu wynosi 246. Dla takiej liczby zawodów wystąpił deficyt. Zgłoszone przez pracodawców zapotrzebowania na pracowników, nie mogły zostać zaspokojone z powodu braku osób bezrobotnych spełniających wymagania zawodowe, bezrobotnych, którzy mogliby być skierowani do pracodawcy.

Najwyższy wskaźnik deficytu pomiędzy liczbą zgłoszonych ofert pracy, a niedoborem osób bezrobotnych będących w ewidencji i mogących podjąć pracę wystąpił w następujących zawodach: sprzątaczką – deficyt w skali miesiąca (-25,83) (w skali roku -310) na 29,58 ofert pracy w skali miesiąca (355 w skali roku), przypadało 3,75 osób bezrobotnych w skali miesiąca (45 w skali roku). Znaczny niedobór występuje także w zawodzie: pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: technik ochrony fizycznej osób i mienia] deficyt w skali roku (-299), dysproporcja pomiędzy liczbą ofert pracy jest bardzo znacząca. Na 317 ofert pracy w tym zawodzie w ciągu całego 2005 roku przypadało zaledwie 18 bezrobotnych osób spełniających wymagania. Kolejny zawód deficytowy to: pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych] deficyt w skali 2005 roku wyniósł aż (-248). Podczas gdy we wspomnianym okresie przesłano zapotrzebowanie w postaci 395 ofert pracy dotyczących tego zawodu, w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu zarejestrowanych było 147 osób. Znaczny niedobór wystąpił także w zawodzie robotnik gospodarczy 227 ofertom pracy przesłanym w ciągu całego roku, odpowiadało jedynie 6 bezrobotnych posiadających takie kwalifikacje zawodowe – deficyt w ciągu roku (-221). Znaczna nierównowaga dotyczy także zawodu: pozostali pracownicy obsługi biurowej gdzie indziej niesklasyfikowani, liczba

przesłanych w 2005 roku ofert pracy - 174, podczas gdy w tym czasie w bazie Urzędu Pracy figurowała tylko jedna osoba – deficyt (-173). Istotny deficyt notowany był także w 2005 roku w zawodach: przedstawiciel handlowy [przedstawiciel regionalny] - deficyt w skali roku (-162), magazynier - deficyt w skali roku (-159).

Ważną kwestią przy interpretacji zawodów deficytowych i nadwyżkowych jest wskaźnik natężenia deficytu lub nadwyżki bezrobotnych osób w ramach poszczególnych zawodów. W odniesieniu do deficytu, należy przyjąć, że wskaźnik przyjmuje wartość maksymalną w sytuacji, gdy żadna z bezrobotnych osób, ze względu na brak kwalifikacji zawodowych, nie może podjąć oferty pracy zgłoszonej przez pracodawcę. Maksymalny deficyt w 2005 roku wystąpił w przypadku 137 zawodów. *Tabela 4.* W odniesieniu do tak znacznej liczby zawodów wystąpiło zjawisko braku całkowitej wzajemności pomiędzy ofertami a kwalifikacjami zawodowymi osób bezrobotnych. W 2005 roku na 9 921 ofert przesłanych przez pracodawców aż 1 225 ofert pracy nie mogło zostać zrealizowanych i wykorzystanych, dlatego, że zapotrzebowanie pracodawców nie pokrywało się, w danym czasie z posiadanymi przez osoby bezrobotne kwalifikacjami. Tym samym 13% ofert pracy pozostaje niewykorzystanych. Zawody o maksymalnym i intensywnym deficycie, na które istnieje znaczne zainteresowanie pracodawców, lecz brak jest osób bezrobotnych spełniających wymagania zawodowe to: pozostali spawacze i pokrewni - 141 ofert w skali roku, pozostali magazynierzy i pokrewni - 86 ofert w skali roku, pozostali kierowcy samochodów osobowych - 66 ofert w skali roku, pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani - 65 ofert w skali roku, kierowca ciągnika siodłowego - 62 ofert w skali roku, telemarketer - 55 ofert w skali roku. We wszystkich opisanych powyżej zawodach roczny deficyt równy jest liczbie ofert pracy.

Deficyt zawodowy występował w 2005 roku także w odniesieniu do dużych grup zawodowych. W Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu w tym okresie zanotowano trzy duże grupy zawodowe, w których wystąpił maksymalny niedobór bezrobotnych kandydatów do pracy, w stosunku do pojawiających się ofert pracy: nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy, kierownicy małych przedsiębiorstw, robotnicy pomocniczy w rolnictwie, rybołówstwie i pokrewni. Wyróżnić należy także grupę 37 deficytowych zawodów elementarnych, które pojawiły się w statystykach Powiatowego Urzędu Pracy. W przypadku tych zawodów okazało się, iż kwalifikacje zawodowe bezrobotnych zarejestrowanych w 2005 roku nie były dopasowane do ofert pracy. *Tabela 5.*

Zawody nadwyżkowe w Poznaniu

Przez *zawód nadwyżkowy* należy rozumieć zawód, na który występuje na rynku pracy mniejsze zapotrzebowanie niż liczba osób poszukujących pracy w tym zawodzie. W 2005 roku zanotowano 583 zawody, które wykazują tendencję nadwyżkową. W przypadku 583 zawodów, liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2005 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu w sposób istotny przewyższa liczbę ofert pracy pojawiających się w tym zawodzie. Zawody te wykazują znaczną nierównowagę na rynku pracy. W 583 zawodach nadwyżkowych zaklasyfikowanych zostało 22 399 bezrobotnych osób, podczas gdy w 2005 roku liczba ofert pracy w tych zawodach wynosiła 2 764. Nadwyżka wynosiła więc 19 635. Ranking zawodów nadwyżkowych ukazuje nie dopasowanie kwalifikacji zawodowych osób bezrobotnych do wymagań rynku pracy. Bardzo duża liczba bezrobotnych osób ze względu na posiadany zawód zostaje wykluczona z rynku pracy. Występuje znaczna nieadekwatność pomiędzy wykształceniem i kwalifikacjami osób bezrobotnych, a ofertami pracy, powodując tym samym długotrwałe bezrobocie.

Kategorią zawodową, w której występuje największa nadwyżka i jednocześnie nadwyżka przyjmująca wartość maksymalną jest kategoria bez zawodu – 7 589 osób bezrobotnych posiada taki status. W 2005 roku do Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu nie wpłynęła ani jedna oferta pracy dla osób nie posiadających kwalifikacji zawodowych.. Ta specyficzna podgrupa osób bezrobotnych w największym stopniu narażona jest na pozostawanie bez pracy przez długi okres czasu. Należy przyjąć, iż brak zawodu determinuje długotrwałe bezrobocie. W obrębie tej kategorii zawodowej należy podjąć działania zmierzające do podniesienia kwalifikacji tych osób poprzez szkolenia i doksztalcanie. Następane kategorie zawodowe, w których liczba osób bezrobotnych znacznie przewyższa liczbę ofert pracy w tym zawodzie to: asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] – liczba osób bezrobotnych w 2005 roku wynosiła 753, podczas gdy liczba ofert pracy było w tym czasie 9 – nadwyżka 744. Kolejne kategorie podane zostaną z uwzględnieniem liczby osób bezrobotnych w danym zawodzie w 2005 roku, liczbę ofert pracy i nadwyżkę: technik mechanik – 513 bezrobotnych, 9 ofert, nadwyżka 504, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani – 474 osób bez pracy – 17 ofert przesłanych przez pracodawców – nadwyżka 457, pozostali mechanicy pojazdów samochodowych – 449 bezrobotnych – 34 oferty pracy – nadwyżka – 415.

Poniżej zaprezentowane zostaną zawody o maksymalnym wskaźniku nadwyżki – brak ofert pracy dla określonej grupy osób bezrobotnych. Maksymalna nadwyżka liczby osób

bezrobotnych do liczby ofert pracy notowana jest w zawodzie: politolog. Średnia miesięczna liczba osób bezrobotnych, posiadających taki zawód, rejestrujących się w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu wynosi 19,67 co w skali roku daje liczbę 236. W analogicznym okresie do Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu nie wpłynęła oferta pracy dla osób o takim zawodzie. Posiadanie wyższego wykształcenia związanego z zawodem politolog nie daje gwarancji, a co więcej szansy na znalezienie pracy w zawodzie. Zjawisko to potwierdza tendencje występujące na rynku pracy. System kształcenia na poziomie wyższym jest niedostosowany do wymagań rynku pracy. Podczas gdy rynek poszukuje specjalistów o kwalifikacjach technicznych i praktycznych, system edukacyjny – szkoły wyższe, prywatne uczelnie, instytucje szkoleniowe kształcą zawodów stricte teoretycznych, humanistycznych. Absolwentów z wyższym wykształceniem o ogólnych, niesprecyzowanych kwalifikacjach nieustannie przybywa, podczas gdy popyt na specjalistów stale wzrasta, tym samym tworzy się znaczna dysproporcja: absolwenci o ogólnych kwalifikacjach zasilają szeregi osób bezrobotnych, a zapotrzebowanie na specjalistów utrzymuje tendencje wzrostową i nie zostaje zaspokojone. Zawody nadwyżkowe o maksymalnym i intensywnym wskaźniku – brak ofert pracy dla wymienionej kategorii zawodowej oraz liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w całym 2005 roku. Inżynier zootechniki nadwyżka - 90 bezrobotnych, brak ofert pracy, historyk- nadwyżka w skali roku 79, inżynier ogrodnictwa – 75, geograf – 69, malarz – tapingier – 66, kulturoznawca – 64, technik technologii chemicznej – 59, technik rolnik – 55. W przypadku tych zawodów korelacja jest ujemna i równa się liczbie osób bezrobotnych.

W przypadku dużych grup zawodowych, najwyższy stopień nadwyżki, w 2005 roku notowany w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu występował w grupach: leśnicy i rybacy rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby. Dla osób bezrobotnych posiadających zawód należący do wymienionych grup, nie wpłynęła żadna oferta pracy. Wśród elementarnych grup zawodowych istnieje znaczna liczba zawodów – 75 w odniesieniu, do których wystąpiła maksymalna nadwyżka – nie wpłynęła oferta pracy dla osób bezrobotnych.

Tabela 6.

Zawody zrównoważone w Poznaniu

Poprzez zawody zrównoważone należy rozumieć zawód, w którym występuje równowaga pomiędzy liczbą osób poszukujących pracy w danym zawodzie, a liczbą pojawiających się ofert pracy dotyczących tego zawodu. Bilans pomiędzy liczbą zgłaszanych ofert pracy w ściśle określonym zawodzie, a napływem bezrobotnych osób posiadających

sprecyzowane kwalifikacje zawodowe jest równy, lub bliski wartości - 0. W analizowanym okresie zjawisko zrównoważonej fluktuacji dotyczyło 27 zawodów min.: malarz lakiernik wyrobów metalowych, posadzkarz, dozorca, pozostali plastycy i pokrewni, pozostali specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi, technik ortopeda, operator wprowadzania danych, pozostali lekarze dentyści, lekarz weterynarii, nauczyciel fizyki i astronomii, pośrednik w obrocie nieruchomościami, pozostali technicy elektronicy, telekomunikacji i pokrewni, listonosz, opiekunka dziecięca. Przy rankingu zawodów okazuje się, iż równowaga pomiędzy liczbą bezrobotnych, a ofertami pracy występowała jedynie w przypadku jednej dużej grupy zawodowej – siły zbrojne. Podział na elementarne grupy zawodowe ukazuje równowagę w przypadku 10 zawodów: posadzkarze i pokrewni, zdobnicy ceramiki, szkła i pokrewni, lekarze weterynarii, animatorzy kultury, żołnierze zawodowi, optycy, operatorzy wprowadzania danych, kreślarze, graficy komputerowi i pokrewni, szklarze i pokrewni, operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych

Ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w Poznaniu

W odniesieniu do danych statystycznych posiadanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu można dokonać analizy pod kątem zawodów, które przyczyniać mogą się do pozostawania bez pracy przez okres ponad 12 miesięcy. Jak wynika z danych zagrożeni długotrwałym bezrobociem są przedstawiciele następujących zawodów: nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy – wskaźnik długotrwałego bezrobocia - 1, leśnicy i rybacy - wskaźnik długotrwałego bezrobocia – 1, kierownicy małych przedsiębiorstw - wskaźnik długotrwałego bezrobocia – 1.

Szansa uzyskania oferty w zawodzie w Poznaniu

Po zaprezentowaniu zawodów, które mogą generować długotrwałe bezrobocie i oddziaływać na czas pozostawania bez pracy, konieczne jest przedstawienie tych zawodów, które zwiększają szanse na znalezienie pracy i zatrudnienie. Najwyższy wskaźnik szansy zatrudnienia dotyczy dużej grupy zawodowej: kierownicy dużych i średnich organizacji - wskaźnik (0,61). Osoby posiadające takie kwalifikacje mają największe szanse na szybkie znalezienie pracy. Inne zawody, mające znacznie niższy wskaźnik szansy uzyskania zatrudnienia w zawodzie to: kierowcy i operatorzy pojazdów (0,28), kierownicy małych przedsiębiorstw (0,25), robotnicy pomocniczy w górnictwie, przemyśle, budownictwie i

transporcie (0,23), pracownicy obrotu pieniężnego i obsługi klientów (0,22), nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy (0,20), pracownicy obsługi biurowej (0,19), pracownicy przy pracach prostych w handlu i usługach (0,17), operatorzy i monterzy maszyn (0,16). Zupełnie inaczej przedstawia się sytuacja w dwóch dużych grupach zawodowych leśnicy i rybacy oraz rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby. W tych dwóch grupach zawodowych nie ma szans na znalezienie pracy w Poznaniu. Znaczne problemy ze znalezieniem pracy mogą mieć także przedstawiciele następujących zawodów: ogrodnicy, średni personel w zakresie nauk biologicznych i ochrony zdrowia, a także rolnicy. Podział na elementarne grupy zawodowe ukazuje grupę 5 zawodów, których przedstawiciele mają zdecydowanie największe szansę na znalezienie zatrudnienia: kierownicy działów informatyki, kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy, kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej niesklasyfikowani, kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych gdzie indziej niesklasyfikowani, operatorzy maszyn górniczych i pokrewni. Szansa na uzyskanie zatrudnienia przez osoby posiadające jeden z wymienionych zawodów określana jest jako maksymalna.

5. PROGNOZA DOTYCZĄCA ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POZNANIU

Niniejszy podpunkt raportu ma charakter prognostyczny, bowiem na podstawie danych, jakie pochodzą z badań sondażowych przeprowadzonych w szkołach ponadgimnazjalnych zlokalizowanych na terenie Poznania, oraz danych pochodzących z Powiatowego Urzędu Pracy w Poznaniu określone będą tendencje, jakie mogą wystąpić na lokalnym rynku pracy. Dane pochodzące z wymienionych źródeł poddane zostały wielostopniowej analizie celem wykazania pewnych zależności mogących w sposób istotny oddziaływać na zjawisko bezrobocia.

Absolwenci

Jak wynika z danych pochodzących z badań sondażowych zrealizowanych w szkołach ponadgimnazjalnych na terenie Poznania, liczba absolwentów, którzy ukończyli edukację w 2005 roku wyniosła 43 952. Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu jest uczelnią, która w 2005 roku wykształciła największą liczbę absolwentów – 11 867. Najliczniejszą grupę absolwentów stanowią osoby bez kwalifikacji zawodowych – absolwenci liceów

ogólnokształcących – 7 461. Inne równie licznie reprezentowane przez absolwentów zawody to: pedagog 2 220 - Uniwersytet im. A. Mickiewicza, politolog 1 718 - Uniwersytet im. A. Mickiewicza, filolog – filologia obcojęzyczna 1 441 - Uniwersytet im. A. Mickiewicza, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani 1 249 - Akademia Ekonomiczna, specjalista administracji publicznej 1 202 - Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości, ekonomista 1 175 - Akademia Ekonomiczna, specjalista bankowości 966 - Wyższa Szkoła Bankowa, filolog – filologia polska 952 - Uniwersytet im. A. Mickiewicza, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani 889 - Wyższa Szkoła Zarządzania i Bankowości.

Dokonując analizy zawodów uzyskanych przez absolwentów oraz liczby absolwentów rejestrujących się w 2005 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu uzyskano współczynnik zagrożenia pozostawania bez pracy związany z wyuczonym przez absolwentów zawodem oraz szkołą ponadgimnazjalną lub uczelnią wyższą, która wykształciła absolwentów. Współczynnik obliczony jest na podstawie ilości absolwentów, którzy ukończyli naukę w danej placówce w stosunku do liczby absolwentów danej uczelni lub szkoły, którzy zostali bezrobotni, według stanu z 31 XII 2005 roku. Okazuje się, iż absolwenci następujących kierunków oraz szkół mogą mieć trudności w znalezieniu zatrudnienia na rynku pracy: kategoria zawodowa – „bez zawodu” nazwa szkoły - Zespół Szkół Zawodowych nr 6 XXX Liceum Profilowane, wartość wskaźnika wynosi – (31,82), w tym przypadku spośród 22 absolwentów, którzy w 2005 roku ukończyli szkołę 7 osób pozostawało bez pracy i było zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu. W dalszej kolejności prezentowane będą zawody o wysokim współczynniku zagrożenia pozostawania bez pracy, według; nazwy zawodu, nazwy szkoły oraz wartości wskaźnika: introligator poligraficzny - Zespół Szkół specjalnych Nr 102 im. Boh. II Wojny Światowej - Zasadnicza Szkoła Zawodowa wartość wskaźnika - (30), komputerowy składacz tekstu - Zespół Szkół specjalnych Nr 102 im. Boh. II Wojny Światowej - Zasadnicza Szkoła Zawodowa wartość wskaźnika – (28,60), pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych] - zespół Szkół Ekonomicznych im. S. Staszica - Policealne Studium Zawodowe nr 5 wartość wskaźnika - (25,93), bez zawodu - Zespół Szkół Technicznych im. M. Drzymały XXXI Liceum Profilowane wartość wskaźnika (23,53), bez zawodu - Zespół Szkół Licealno - Technicznych XIX Liceum Ogólnokształcące wartość wskaźnika - (21,87), aparatowy procesów chemicznych - Ośrodek Szkolno - Wychowawczy dla Dzieci i Młodzieży Niepełnosprawnej - Zasadnicza Szkoła Zawodowa nr 4 wartość wskaźnika - (18,18), dietetyk - Zespół Szkół Przemysłu Spożywczego - Szkoła Policealna Nr 8 wartość wskaźnika -

(16,67), pozostali blacharze - Zasadnicza Szkoła Zawodowa Nr 9 Zespołu Szkół Samochodowych im. inż. Tadeusza Tańskiego - dzienna dla młodzieży, 3 letnia wartość wskaźnika – (16,67), technik informatyk - Policealne Studium Szkoleniowiec wartość wskaźnika (16,67)

Pozytywnym wnioskiem wynikającym z analizy stopnia bezrobocia wśród absolwentów jest fakt, iż istnieje znaczna liczba specjalności - 237 uzyskanych przez absolwentów w ściśle określonych szkołach, które nie generują bezrobocia. Wskaźnik szansy uzyskania zatrudnienia określany jako maksymalny wystąpił w przypadku wspomnianych 237 zawodów, co oznacza, iż żaden spośród absolwentów danej szkoły nie pozostał bez pracy. Zaskakująco wysoki wskaźnik otrzymano wśród absolwentów kierunku: specjalista do spraw marketingu i handlu [sprzedaży] - Politechnika Poznańska aż 465 absolwentów znalazło zatrudnienie, 414 absolwentów, którzy uzyskali tytuł inżynier elektronika - Politechnika Poznańska podjęło pracę. Brak bezrobotnych absolwentów zanotowano w zawodzie dziennikarz - Wyższa Szkoła Umiejętności Społecznych liczba absolwentów – 413. Żaden spośród 266 absolwentów ekologii - Uniwersytet im. A. Mickiewicza nie został zarejestrowany jako bezrobotny. Pozostałe liczące się kategorie zawodowe, spośród których nie rekrutowała się ani jedna bezrobotna osoba wraz z liczbą absolwentów kończących kierunek: nauczyciel religii Uniwersytet im. A. Mickiewicza - 247, bez zawodu - VIII Liceum Ogólnokształcące im. Adama Mickiewicza - 238, kosmetolog - Wyższa Szkoła Zawodowa Pielęgnacji Zdrowia i Urody - 232, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani - Uniwersytet im. A. Mickiewicza - 219, pielęgniarka Akademia Medyczna im. K. Marcinkowskiego – 215.

W dalszej części interpretacji poddane zostaną określone i skonkretyzowane zawody bez zastosowania podziału na placówki edukacyjne kształcące absolwentów. Udział absolwentów w ramach poszczególnych zawodów w Poznaniu: bez zawodu - 7 353, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani - 3 116, pedagog - 2 220, politolog - 1 718, ekonomista - 1 690, filolog – filologia obcojęzyczna – 1 441, specjalista administracji publicznej - 1 202, specjalista bankowości - 966, filolog – filologia polska - 952, asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista] – 806.

Według prognoz przesłanych przez szkoły ponadgimnazjalne zlokalizowane w Poznaniu wynika, iż liczba absolwentów kończących szkoły w 2006 roku będzie wyższa niż w roku poprzednim i wyniesie 49 191. Prognozowana struktura zawodowa absolwentów według zawodów jest zbieżna ze strukturą z roku 2005. Prognozowana liczba absolwentów według najliczniej reprezentowanych zawodów przedstawia się w sposób następujący: bez

zawodu - 7 540, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani - 3 318, pedagog - 2 463, politolog - 1 756, ekonomista – 1 612, filolog – filologia obcojęzyczna 1 593, filolog – filologia obcojęzyczna - 1 516, specjalista administracji publicznej – 1 177, specjalista zastosowań informatyki - 1 121, specjalista do spraw organizacji usług gastronomicznych, hotelarskich i turystycznych - 1 012.

Na potrzeby analizy adekwatności szkolenia w stosunku do zapotrzebowania lokalnego rynku pracy stworzono wskaźnik, współczynnik szans zatrudnienia i trudności w znalezieniu pracy w odniesieniu do zawodów wyuczonych przez absolwentów. Współczynnik ten, jest to stosunek liczby absolwentów kończących edukację i uzyskujących zawód do liczby absolwentów, którzy zarejestrowani zostali jako osoby bezrobotne. Poniżej zaprezentowana zostanie lista zawodów, które determinować mogą bezrobocie wśród absolwentów: komputerowy składacz tekstu - (28,57), pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych] – (25,93), aparatowy procesów chemicznych – (18,18), dietetyk (16,67), introligator poligraficzny – (16,67), pozostali blacharze - (16,67), technik technologii żywności – przetwórstwo mleczarskie - (14,29), inżynier inżynierii chemicznej - (11,92), technik analityki medycznej - (11,11), instruktor higieny - (11,11). Posiadanie wyżej wymienionych umiejętności i kwalifikacji zawodowych może powodować trudności w znalezieniu pracy.

Całkowicie odmiennie przedstawia się sytuacja w przypadku 78 zawodów, które uzyskali absolwenci w 2005 roku. Otóż spośród absolwentów tych kierunków nie ma ani jednej osoby, która byłaby zarejestrowana w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu. Najwyższy wskaźnik szans zatrudnienia – dodatni stosunek liczby absolwentów kończących dany kierunek w stosunku do liczby bezrobotnych absolwentów danego kierunku, uzyskano w następujących zawodach: dziennikarz - 413, inżynier elektronik – 414, specjalista zastosowań informatyki – 209, nauczyciel religii -247, ekolog – 266, położna – 154, kosmetolog -232, lekarz – medycyna rodzinna – 192, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani – 219, pracownik ochrony mienia i osób [zawód szkolny: technik ochrony fizycznej osób i mienia] – 174. We wszystkich tych zawodach wystąpił maksymalny wskaźnik szans zatrudnienia – żaden z absolwentów tych kierunków nie został zarejestrowany jako osoba bezrobotna.

6. ZAKOŃCZENIE I WNIOSKI

Przedstawione analizy i wnioski badawcze mają ułatwić interpretowanie zjawisk występujących na wielu płaszczyznach lokalnego rynku pracy. Należy jednak pamiętać, iż zjawiska te nie występują samoczynnie, w oderwaniu od istotnych tendencji oddziałujących na rynek pracy, dlatego też interpretacja powinna mieć całościowy, holistyczny charakter. Najważniejsze zjawiska, które zinterpretowane zostały wcześniej, podczas szczegółowej analizy rozkładu odpowiedzi, zostaną przedstawione poniżej w celu podsumowania najistotniejszych trudności na rynku pracy.

Priorytetowym problemem jest zjawisko bezrobocia wśród osób nieposiadających zawodu. Problem ten dotyczy znacznej ilości osób, które zarejestrowane były w 2005 roku w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu. Jest to bardzo ważne zagadnienie, ponieważ osoby bez kwalifikacji zawodowych mają znacznie utrudniony dostęp do rynku pracy. Sytuacja tej specyficznej podgrupy nie ulega zmianie, ponieważ oferty pracy pozyskiwane przez Powiatowy Urząd Pracy w Poznaniu kierowane są do osób o określonym wykształceniu i zawodzie. Dlatego też z czasem osoby bezrobotne bez zawodu tworzą najliczniejszą podgrupę osób długotrwale bezrobotnych. Bezrobocie w tej podgrupie będzie nieustannie wzrastać, zważywszy na wzrostowe tendencje napływu osób nieposiadających kwalifikacji zawodowych. Osoby te z czasem zostaną wykluczone z rynku pracy, dlatego konieczne jest wprowadzenie mechanizmów, które umożliwią podniesienie kwalifikacji tej grupy osób.

Drugą równie ważną kwestią jest nieadekwatność zawodów posiadanych przez osoby bezrobotne do wymagań rynku pracy. Kwalifikacje zawodowe nie odpowiadają zapotrzebowaniom pracodawców. Problem nieadekwatności należy rozpatrywać w dwóch wymiarach: umiejętności i kwalifikacji osób bezrobotnych oraz systemu edukacyjnego. W odniesieniu do pierwszego wymiaru należy zwrócić uwagę, iż istnieje bardzo duży odsetek ofert pracy – 13%, które nie mogą zostać wykorzystane, ponieważ w ewidencji bezrobotnych nie ma osób mogących spełnić wymagania pracodawców. Z drugiej strony w Powiatowym Urzędzie Pracy w Poznaniu notowany jest bardzo duży odsetek zawodów nadwyżkowych, w których podaż przerasta popyt na pracę. Być może konieczne byłoby dokonanie przekwalifikowania osób długotrwale bezrobotnych zaklasyfikowanych w typowych zawodach nadwyżkowych: kategoria bez zawodu, asystent ekonomiczny [zawód szkolny: technik ekonomista], technik mechanik, pozostali specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani. Przekwalifikowanie mogłoby zostać dokonane w kierunku wyznaczonym przez zawody deficytowe np.: sprzątaczką, pracownikiem ochrony

mienia i osób [zawód szkolny: technik ochrony fizycznej osób i mienia], pracownik biurowy [zawód szkolny: technik prac biurowych]. Drugi wymiar nie adekwatności dotyczy szkolnictwa i systemu edukacyjnego. Otóż oferta kształcenia na poziomie średnim, a w szczególności wyższym pod względem kierunków kształcenia nie jest dostosowana do wymagań i zapotrzebowania pracodawców. Badania wykazują, iż pracodawcy są zainteresowani pozyskaniem osób z wykształceniem wyższym informatycznym, lub inżynierjno – technicznym, z zakresu usług dla ludności oraz ekonomicznym i administracyjnym. Wśród ofert pracy najczęściej skierowanych było do handlowców, inżynierów oraz informatyków. Tymczasem pomimo znacznego wzrostu powszechności kształcenia na poziomie wyższym jego struktura znacznie odbiega od wymagań rynku pracy. Wśród kierunków kształcenia na poziomie wyższym dominują te, z zakresu nauk społecznych, biznesu oraz administracji. Niestety w Poznaniu, tak jak i w całej Polsce odsetek studentów na studiach techniczno - inżynierskich, z zakresu nauk ścisłych czy informatyki jest bardzo niski. Do czasu, gdy tendencja ta będzie się utrzymywać, nie będzie możliwości dopasowania kwalifikacji bezrobotnych absolwentów do wymagań rynku pracy.

Tabela 1

Lp	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Prezes	0
2	Kierownik działu informatyki	0
3	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0
4	Kierownik małego przedsiębiorstwa gdzie indziej niesklasyfikowany	0
5	Administrator systemów komputerowych	0
6	Analitik systemów komputerowych	0
7	Projektant systemów komputerowych	0
8	Inżynier spawalnik	0
9	Inżynier geodeta – fotogrametria i teledetekcja	0
10	Inżynier geodeta – kataster i gospodarka nieruchomościami	0
11	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	0
12	Lekarz – rehabilitacja medyczna	0
13	Farmaceuta – farmacja szpitalna	0
14	Logopeda	0
15	Pielęgniarka specjalista pielęgniarstwa opieki długoterminowej	0
16	Nauczyciel informatyki / technologii informacyjnej	0
17	Nauczyciel religii w szkole podstawowej	0
18	Specjalista do spraw ubezpieczeń majątkowych i osobowych	0
19	Doradca zawodowy	0
20	Pośrednik w obrocie nieruchomościami	0
21	Audytory	0
22	Specjalista informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej	0
23	Kompozytor	0
24	Duchowny wyznania rzymskokatolickiego	0
25	Kosztorysant budowlany	0
26	Pozostali technicy elektronicy, telekomunikacji i pokrewni	0
27	Pozostali technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	0
28	Pozostali kreślarze, graficy komputerowi i pokrewni	0
29	Pozostali technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0
30	Inspektor budowlany	0
31	Diagnosta samochodowy	0
32	Kontroler produkcji	0
33	Laborant nasiennictwa	0
34	Asystentka stomatologiczna	0
35	Pozostali fizjoterapeuci i pokrewni	0
36	Laborant weterynaryjny	0
37	Protetyk słuchu	0
38	Instruktor nauki jazdy	0
39	Nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu	0
40	Broker ubezpieczeniowy	0
41	Telemarketer	0
42	Rzeczoznawca	0
43	Spedytor [zawód szkolny: Technik spedytor]	0

44	Technik logistyk	0
45	Sekretarz biura zarządu	0
46	Funkcjonariusz celny	0
47	Florysta	0
48	Lektor	0
49	Tancerz	0
50	Pozostali magazynierzy i pokrewni	0
51	Planista produkcyjny	0
52	Kurier	0
53	Ankieter	0
54	Pracownik kancelaryjny	0
55	Kasjer biletowy	0
56	Kasjer bankowy	0
57	Kontroler rozliczeń pieniężnych	0
58	Pozostali stewardzi	0
59	Kontroler biletów	0
60	Intendent	0
61	Pozostali kucharze	0
62	Opiekunka dziecięca domowa	0
63	Hostessa	0
64	Pozostali robotnicy budowy dróg i pokrewni	0
65	Konserwator budynków	0
66	Monter rusztowań	0
67	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
68	Parkieciarz	0
69	Monter/składacz okien	0
70	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
71	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	0
72	Traser	0
73	Wiertacz w metalu	0
74	Mechanik okrętowy	0
75	Elektromonter układów pomiarowych i automatyki zabezpieczeniowej	0
76	Monter elektronik - aparatura medyczna	0
77	Galwanizer	0
78	Drukarz sitodrukowy	0
79	Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni	0
80	Pozostali robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0
81	Konserwator skór surowych	0
82	Operator koparek i zwalówarek	0
83	Pozostali operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
84	Operator sklejarok płyt stolarskich	0
85	Operator linii do belowania makulatury	0
86	Monter kotłów i armatury kotłowej	0
87	Monter wyrobów z drewna	0
88	Pozostali monterzy wyrobów z drewna	0

89	Pozostali monterzy wyrobów złożonych	0
90	Pozostali maszyniści kolejowi i metra	0
91	Ustawiacz	0
92	Kierowca ciągnika siodłowego	0
93	Pozostali kierowcy samochodów ciężarowych	0
94	Operator żurawia wieżowego	0
95	Operator myjni	0
96	Sortowacz surowców wtórnych	0
97	Pozostali ładowacze nieczystości	0
98	Robotnik placowy	0
99	Pozostali robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	0
100	Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0
101	Pozostali robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	0

Tabela 2

Lp	Nazwa grupy zawodów	Bezrobotni ogółem
1	Kierownicy działów informatyki	0
2	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
3	Kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej niesklasyfikowani	0
4	Duchowni chrześcijańscy	0
5	Rzeczoznawcy, taksatorzy i licytatorzy	0
6	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	0
7	Prezenterzy, inspicjenci i pokrewni	0
8	Planiści produkcyjni	0
9	Kodowacze i korektorzy	0
10	Stewardzi	0
11	Kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy	0
12	Osoby do towarzystwa	0
13	Drukarze sitodrukowi i pokrewni	0
14	Robotnicy przygotowujący drewno i pokrewni	0
15	Garbarze skór i pokrewni* (zawód szkolny: Garbarz skór - obejmuje grupę elementarną 7441)	0
16	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	0
17	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
18	Operatorzy urządzeń do obróbki drewna	0
19	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej	0
20	Monterzy wyrobów z drewna	0
21	Zamiatacze i pokrewni	0

22	ROBOTNICZY POMOCNICZY W ROLNICTWIE, RYBOŁÓWSTWIE I POKREWNI	0
23	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	0

Tabela 3

Lp	Nazwa zawodu	Bezrobotni ogółem
1	Dyrektor generalny	0
2	Zastępca dyrektora/prezesa do spraw marketingu i dystrybucji	0
3	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w budownictwie	0
4	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowany	0
5	Kierownik działu marketingu i sprzedaży	0
6	Kierownik działu informatyki	0
7	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0
8	Kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym	0
9	Kierownik małego przedsiębiorstwa w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	0
10	Kierownik małego przedsiębiorstwa obsługi biznesu	0
11	Kierownik małego przedsiębiorstwa gdzie indziej niesklasyfikowany	0
12	Statystyk	0
13	Administrator systemów komputerowych	0
14	Analitik systemów komputerowych	0
15	Projektant systemów komputerowych	0
16	Pozostali programiści	0
17	Administrator sieci informatycznej	0
18	Inżynier kolejowych sieci elektroenergetycznych	0
19	Inżynier spawalnik	0
20	Inżynier geodeta – geodezja inżynieryjno-przemysłowa	0
21	Inżynier geodeta – geodezja urządzania terenów rolnych i leśnych	0
22	Kartograf	0
23	Pozostali inżynierowie geodeci i kartografowie	0
24	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	0
25	Genetyk	0
26	Inżynier rybactwa	0
27	Lekarz - anesteziologia i intensywne terapie	0
28	Lekarz – dermatologia i wenerologia	0
29	Lekarz – ortopedia i traumatologia narządu ruchu	0
30	Lekarz – rehabilitacja medyczna	0
31	Farmaceuta – farmacja szpitalna	0
32	Pielęgniarka specjalista pielęgniarstwa opieki długoterminowej	0
33	Nauczyciel akademicki - nauki humanistyczne	0

34	Nauczyciel akademicki - sztuki plastyczne	0
35	Nauczyciel etyki	0
36	Nauczyciel przedmiotów zawodowych artystycznych	0
37	Nauczyciel upośledzonych umysłowo [oligofrenopedagog]	0
38	Nauczyciel logopeda	0
39	Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	0
40	Ekonometryk	0
41	Doradca zawodowy	0
42	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	0
43	Specjalista do spraw rozwoju zawodowego	0
44	Audytor	0
45	Asystent prawny	0
46	Specjalista informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej	0
47	Tłumacz konferencyjny [ustny]	0
48	Tłumacz tekstów	0
49	Wychowawca w jednostkach penitencjarnych	0
50	Technik meteorolog	0
51	Kosztorysant budowlany	0
52	Technik instrumentów muzycznych	0
53	Technik technologii wyrobów skórzanych	0
54	Kontroler robotów przemysłowych	0
55	Technik urządzeń audiowizualnych	0
56	Oficer pokładowy	0
57	Dyspozytor lotniczy	0
58	Inspektor budowlany	0
59	Diagnosta samochodowy	0
60	Inspektor ochrony środowiska	0
61	Kontroler produkcji	0
62	Pozostali technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	0
63	Technik technologii żywności – przetwórstwo ziemniaczane	0
64	Laborant weterynaryjny	0
65	Technik elektroniki medycznej	0
66	Protetyk słuchu	0
67	Pozostały średni personel ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	0
68	Instruktor amatorskiego ruchu artystycznego	0
69	Instruktor nauki jazdy	0
70	Instruktor rytmiki	0
71	Nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu	0
72	Pozostali nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0
73	Broker ubezpieczeniowy	0
74	Pozostali organizatorzy turystyki i pokrewni	0
75	Telemarketer	0
76	Rzeczoznawca	0
77	Pozostali pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
78	Sekretarz biura zarządu	0
79	Pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	0

80	Funkcjonariusz celny	0
81	Florysta	0
82	Lektor	0
83	Tancerz	0
84	Aktor cyrkowy	0
85	Trener sportowy	0
86	Asystent kierownika produkcji	0
87	Pozostali magazynierzy i pokrewni	0
88	Planista produkcyjny	0
89	Kurier	0
90	Korektor składu	0
91	Pracownik do spraw ewidencji ludności	0
92	Pracownik kancelaryjny	0
93	Kasjer biletowy	0
94	Kasjer walutowy	0
95	Kontroler rozliczeń pieniężnych	0
96	Pracownik informacji turystycznej	0
97	Pozostali stewardzi	0
98	Kontroler biletów	0
99	Gospodyni	0
100	Prowadzący zakład hotelarski/gastronomiczny	0
101	Pozostali kucharze	0
102	Pozostali kelnerzy i pokrewni	0
103	Opiekunka dziecięca domowa	0
104	Pozostałe opiekunki dziecięce	0
105	Pozostały pomocniczy personel medyczny	0
106	Opiekunka domowa	0
107	Manikiurzystka	0
108	Pedikiurzystka	0
109	Hostessa	0
110	Pozostali praktykujący niekonwencjonalne metody terapii	0
111	Strażnik w zakładzie dla nieletnich	0
112	Pozostali pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0
113	Bukieciarz	0
114	Opiekun dzikich zwierząt	0
115	Robotnik leśny	0
116	Rybak śródlądowy [zbiorniki naturalne]	0
117	Rybak rybołówstwa morskiego	0
118	Pozostali murarze i pokrewni	0
119	Pozostali robotnicy budowy dróg i pokrewni	0
120	Monter rusztowań	0
121	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
122	Parkieciarz	0
123	Pozostali monterzy izolacji	0
124	Monter/składacz okien	0
125	Monter żaluzji	0

126	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
127	Pozostali malarze budowlani i pokrewni	0
128	Malarz lakiernik samolotowy	0
129	Kominiarz	0
130	Pozostali spawacze i pokrewni	0
131	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	0
132	Hartownik	0
133	Ślusarz galanterii metalowej	0
134	Traser	0
135	Wiertacz w metalu	0
136	Szlifierz ostrzacz	0
137	Mechanik okrętowy	0
138	Motorzysta statku morskiego	0
139	Elektromonter prefabrykowanych stacji transformatorowych	0
140	Elektromonter rozdzielni i podstacji trakcyjnych	0
141	Elektromonter telekomunikacyjnych urządzeń zasilających	0
142	Elektromonter układów pomiarowych i automatyki zabezpieczeniowej	0
143	Elektromonter urządzeń dźwignicowych [konserwator]	0
144	Ceramik wyrobów użytkowych i ozdobnych	0
145	Modelarz odlewnik gipsowych form roboczych	0
146	Krajacz szkła	0
147	Galwanizer	0
148	Pozostali introligatorzy	0
149	Drukarz sitodrukowy	0
150	Garmażer	0
151	Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni	0
152	Stolarz mebli artystycznych i wzorcowych	0
153	Pilarz	0
154	Szlifierz materiałów drzewnych	0
155	Kapelusznik-czapnik	0
156	Pozostali krawcy, kapelusznicy i pokrewni	0
157	Operator koparek i zwalówek	0
158	Operator maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej rud	0
159	Operator maszyn i urządzeń odlewniczych	0
160	Tłoczczarz w metalu	0
161	Operator automatów do formowania wyrobów szklanych	0
162	Pozostali operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
163	Operator sklejarek płyt stolarskich	0
164	Operator linii do belowania makulatury	0
165	Pozostali operatorzy urządzeń do chemicznej przeróbki węgla, koksu i pokrewni	0
166	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0
167	Operator zgrzewarek	0
168	Operator urządzeń do produkcji wyrobów farmaceutycznych	0

169	Formowacz ortopedycznych wyrobów z tworzyw	0
170	Operator urządzeń do formowania wyrobów z tworzyw sztucznych	0
171	Operator kserokopiarek	0
172	Pozostali maszyniści maszyn drukujących	0
173	Operator maszyn do produkcji papierowych artykułów toaletowych i sanitarnych	0
174	Operator maszyn krojących i wykrawających do papieru	0
175	Operator pras do formowania wyrobów z masy papierniczej	0
176	Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów	0
177	Pozostali operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	0
178	Operator urządzeń do produkcji tłuszczów roślinnych	0
179	Aparatowy produkcji drożdży	0
180	Operator urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych	0
181	Operator urządzeń do produkcji piwa	0
182	Operator urządzeń przemysłu tytoniowego	0
183	Monter kotłów i armatury kotłowej	0
184	Monter maszyn i urządzeń przemysłowych	0
185	Monter obrabiarek	0
186	Monter pojazdów i urządzeń transportowych	0
187	Monter urządzeń chłodniczych i gastronomicznych	0
188	Monter elektrycznych przyrządów pomiarowych	0
189	Monter sprzętu oświetleniowego i lamp elektrycznych	0
190	Monter rowerów i wózków	0
191	Monter wyrobów z tworzyw sztucznych	0
192	Pozostali monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	0
193	Monter wyrobów z drewna	0
194	Pozostali monterzy wyrobów z drewna	0
195	Pozostali monterzy wyrobów złożonych	0
196	Pozostali maszyniści kolejowi i metra	0
197	Dróżnik przejazdowy	0
198	Dyżurny ruchu kolejowego	0
199	Zwrotniczy	0
200	Ustawiacz	0
201	Pozostali dyżurni ruchu, manewrowi i pokrewni	0
202	Pozostali kierowcy samochodów osobowych	0
203	Kierowca ciągnika siodłowego	0
204	Pozostali kierowcy samochodów ciężarowych	0
205	Operator maszyn leśnych	0
206	Kierowca ciągnika rolniczego	0
207	Operator maszyn i sprzętu torowego	0
208	Pozostali operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0
209	Operator - mechanik wyciągarki szybowcowej	0
210	Operator żurawia jezdniowego	0
211	Operator żurawia wieżowego	0

212	Pomoc domowa	0
213	Sprzątacze domowe	0
214	Sprzątacze pojazdów	0
215	Czyściciele pojazdów	0
216	Boy hotelowy	0
217	Goniec	0
218	Konwojent	0
219	Parkingowy	0
220	Szatniarz	0
221	Ładowacz nieczystości stałych	0
222	Sortowacz surowców wtórnych	0
223	Pozostali ładowacze nieczystości	0
224	Robotnik placowy	0
225	Pozostali robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	0
226	Kopacz	0
227	Robotnik drogowy	0
228	Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0
229	Sortowacz	0
230	Pozostali robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	0

Tabela 4

Lp	Nazwa zawodu	Średnia miesięczna liczba ofert pracy	Średnia miesięczna liczba bezrobotnych	Wskaźnik intensywności deficytu
1	Kierownik działu informatyki	0,0833	0	MAX
2	Kierownik wewnętrznej jednostki organizacyjnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0,0833	0	MAX
3	Administrator systemów komputerowych	0,0833	0	MAX
4	Analitik systemów komputerowych	0,0833	0	MAX
5	Administrator sieci informatycznej	0,0833	0	MAX
6	Inżynier spawalnik	0,0833	0	MAX
7	Inżynier geodeta – geodezja urządzania terenów rolnych i leśnych	0,0833	0	MAX
8	Pozostali inżynierowie geodeci i kartografowie	0,0833	0	MAX
9	Lekarz – ortopedia i traumatologia narządu ruchu	0,0833	0	MAX
10	Lekarz – rehabilitacja medyczna	0,0833	0	MAX
11	Farmaceuta – farmacja szpitalna	0,0833	0	MAX
12	Nauczyciel akademicki - nauki humanistyczne	0,0833	0	MAX
13	Nauczyciel w placówkach pozaszkolnych	0,0833	0	MAX
14	Specjalista do spraw rozwoju zawodowego	0,0833	0	MAX
15	Tłumacz tekstów	0,0833	0	MAX
16	Diagnosta samochodowy	0,0833	0	MAX
17	Inspektor ochrony środowiska	0,0833	0	MAX

18	Kontroler produkcji	0,0833	0	MAX
19	Laborant weterynaryjny	0,0833	0	MAX
20	Protetyk słuchu	0,0833	0	MAX
21	Broker ubezpieczeniowy	0,0833	0	MAX
22	Rzeczoznawca	0,0833	0	MAX
23	Pozostali pracownicy administracyjni, sekretarze i pokrewni	0,0833	0	MAX
24	Planista produkcyjny	0,0833	0	MAX
25	Kontroler rozliczeń pieniężnych	0,0833	0	MAX
26	Opiekunka dziecięca domowa	0,0833	0	MAX
27	Strażnik w zakładzie dla nieletnich	0,0833	0	MAX
28	Pozostali pracownicy usług ochrony gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0833	0	MAX
29	Monter żaluzji	0,0833	0	MAX
30	Kominiarz	0,0833	0	MAX
31	Hartownik	0,0833	0	MAX
32	Elektromonter układów pomiarowych i automatyki zabezpieczeniowej	0,0833	0	MAX
33	Drukarz sitodrukowy	0,0833	0	MAX
34	Operator sklejarok płyt stolarskich	0,0833	0	MAX
35	Operator pras do formowania wyrobów z masy papierniczej	0,0833	0	MAX
36	Monter obrabiarek	0,0833	0	MAX
37	Monter wyrobów z drewna	0,0833	0	MAX
38	Operator żurawia jezdniowego	0,0833	0	MAX
39	Pomoc domowa	0,0833	0	MAX
40	Pozostali ładowacze nieczystości	0,0833	0	MAX
41	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej w budownictwie	0,1667	0	MAX
42	Kierownik małego przedsiębiorstwa w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	0,1667	0	MAX
43	Kierownik małego przedsiębiorstwa gdzie indziej niesklasyfikowany	0,1667	0	MAX
44	Projektant systemów komputerowych	0,1667	0	MAX
45	Specjalista do spraw rekrutacji pracowników	0,1667	0	MAX
46	Asystent prawny	0,1667	0	MAX
47	Specjalista informacji naukowej, technicznej i ekonomicznej	0,1667	0	MAX
48	Instruktor rytmiki	0,1667	0	MAX
49	Pozostali nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	0,1667	0	MAX
50	Sekretarz biura zarządu	0,1667	0	MAX
51	Tancerz	0,1667	0	MAX
52	Pracownik do spraw ewidencji ludności	0,1667	0	MAX
53	Pracownik informacji turystycznej	0,1667	0	MAX
54	Pozostali kelnerzy i pokrewni	0,1667	0	MAX
55	Opiekun dzikich zwierząt	0,1667	0	MAX
56	Ślusarz galanterii metalowej	0,1667	0	MAX
57	Operator linii do belowania makulatury	0,1667	0	MAX

58	Operator maszyn do obróbki skrawaniem	0,1667	0	MAX
59	Operator zgrzewarek	0,1667	0	MAX
60	Operator maszyn do produkcji papierowych artykułów toaletowych i sanitarnych	0,1667	0	MAX
61	Pozostali maszyniści kolejowi i metra	0,1667	0	MAX
62	Kopacz	0,1667	0	MAX
63	Pozostali robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0,1667	0	MAX
64	Inżynier geodeta – geodezja inżyniersko-przemysłowa	0,25	0	MAX
65	Inspektor budowlany	0,25	0	MAX
66	Instruktor nauki jazdy	0,25	0	MAX
67	Pozostali organizatorzy turystyki i pokrewni	0,25	0	MAX
68	Asystent kierownika produkcji	0,25	0	MAX
69	Kurier	0,25	0	MAX
70	Hostessa	0,25	0	MAX
71	Pozostali robotnicy budowy dróg i pokrewni	0,25	0	MAX
72	Pozostali operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,25	0	MAX
73	Operator kserokopiarek	0,25	0	MAX
74	Monter urządzeń chłodniczych i gastronomicznych	0,25	0	MAX
75	Pozostali operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	0,25	0	MAX
76	Sortowacz	0,25	0	MAX
77	Specjalista bezpieczeństwa i higieny pracy	0,3333	0	MAX
78	Kosztorysant budowlany	0,3333	0	MAX
79	Pozostały średni personel ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	0,3333	0	MAX
80	Nauczyciel/instruktor praktycznej nauki zawodu	0,3333	0	MAX
81	Funkcjonariusz celny	0,3333	0	MAX
82	Trener sportowy	0,3333	0	MAX
83	Pracownik kancelaryjny	0,3333	0	MAX
84	Pozostali stewardzi	0,3333	0	MAX
85	Pozostali monterzy izolacji	0,3333	0	MAX
86	Monter kotłów i armatury kotłowej	0,3333	0	MAX
87	Operator żurawia wieżowego	0,3333	0	MAX
88	Pielęgniarka specjalista pielęgniarstwa opieki długoterminowej	0,4167	0	MAX
89	Pozostały pomocniczy personel medyczny	0,4167	0	MAX
90	Parkieciarz	0,4167	0	MAX
91	Monter/składacz okien	0,4167	0	MAX
92	Oczyszczacz konstrukcji stalowych	0,4167	0	MAX
93	Pozostali monterzy wyrobów złożonych	0,4167	0	MAX
94	Ustawiacz	0,4167	0	MAX
95	Bukieciarz	0,5	0	MAX

96	Pozostali robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5	0	MAX
97	Pilarz	0,5	0	MAX
98	Kierownik działu marketingu i sprzedaży	0,5833	0	MAX
99	Florysta	0,5833	0	MAX
100	Monter rusztowań	0,5833	0	MAX
101	Galwanizer	0,5833	0	MAX
102	Parkingowy	0,5833	0	MAX
103	Kierownik małego przedsiębiorstwa w handlu hurtowym i detalicznym	0,6667	0	MAX
104	Kasjer biletowy	0,6667	0	MAX
105	Pozostali krawcy, kapelusznicy i pokrewni	0,6667	0	MAX
106	Goniec	0,6667	0	MAX
107	Doradca zawodowy	0,8333	0	MAX
108	Audytor	0,8333	0	MAX
109	Opiekunka domowa	0,8333	0	MAX
110	Sortowacz surowców wtórnych	0,8333	0	MAX
111	Pozostali robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	0,8333	0	MAX
112	Pozostali pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,9167	0	MAX
113	Robotnik placowy	0,9167	0	MAX
114	Kierownik wewnętrznej jednostki działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowany	1	0	MAX
115	Traser	1	0	MAX
116	Wiertacz w metalu	1	0	MAX
117	Lektor	1,0833	0	MAX
118	Pozostali kucharze	1,0833	0	MAX
119	Pozostali piekarze, cukiernicy i pokrewni	1,0833	0	MAX
120	Mechanik okrętowy	1,25	0	MAX
121	Pozostali monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	1,25	0	MAX
122	Kontroler biletów	1,3333	0	MAX
123	Operator urządzeń do prania, prasowania i chemicznego czyszczenia tekstyliów	1,4167	0	MAX
124	Pozostali robotnicy pomocniczy transportu i tragarze	1,6667	0	MAX
125	Pozostali murarze i pokrewni	1,8333	0	MAX
126	Pozostali monterzy wyrobów z drewna	1,8333	0	MAX
127	Pozostali malarze budowlani i pokrewni	2,4167	0	MAX
128	Pozostali introligatorzy	2,6667	0	MAX
129	Pozostali kierowcy samochodów ciężarowych	2,8333	0	MAX
130	Operator koparek i zwalówek	3,4167	0	MAX
131	Robotnik drogowy	4,25	0	MAX
132	Telemarketer	4,5833	0	MAX
133	Kierowca ciągnika siodłowego	5,1667	0	MAX
134	Pozostali robotnicy budowlani robót stanu surowego i pokrewni gdzie indziej	5,4167	0	MAX

	niesklasyfikowani			
135	Pozostali kierowcy samochodów osobowych	5,5	0	MAX
136	Pozostali magazynierzy i pokrewni	7,1667	0	MAX
137	Pozostali spawacze i pokrewni	11,75	0	MAX

Tabela 5

Lp	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności deficytu
1	Nauczyciele szkół wyższych	MAX
2	Nauczyciele praktycznej nauki zawodu i instruktorzy	MAX
3	Kierownicy działów informatyki	MAX
4	Kierownicy działów marketingu i sprzedaży	MAX
5	Kierownicy pociągów, konduktorzy i rewizorzy	MAX
6	Kierownicy małych przedsiębiorstw w handlu hurtowym i detalicznym	MAX
7	Kierownicy małych przedsiębiorstw gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
8	Kierownicy małych przedsiębiorstw w gastronomii, hotelarstwie i turystyce	MAX
9	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej w budownictwie	MAX
10	Kierownicy pozostałych wewnętrznych jednostek organizacyjnych gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
11	Kierownicy wewnętrznych jednostek organizacyjnych działalności podstawowej gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
12	Planiści produkcyjni	MAX
13	Hodowcy zwierząt i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
14	Robotnicy czyszczący konstrukcje budowlane i pokrewni	MAX
15	Prezenterzy, inspicjenci i pokrewni	MAX
16	Asystenci do spraw organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej* (zawód szkolny: Technik organizacji produkcji filmowej i telewizyjnej - obejmuje grupę elementarną 3477)	MAX
17	Osoby do towarzystwa	MAX
18	Stewardzi	MAX
19	Strażnicy w zakładach dla nieletnich	MAX
20	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	MAX
21	Rzeczoznawcy, taksatorzy i licytatorzy	MAX
22	Zamiatacze i pokrewni	MAX
23	Ładowacze nieczystości	MAX
24	Gońcy, bagażowi i pokrewni	MAX
25	Monterzy wyrobów z drewna	MAX
26	Monterzy wyrobów z metalu, gumy i tworzyw sztucznych	MAX
27	Pomoce domowe i sprzątaczk	MAX
28	Robotnicy pomocniczy w rolnictwie i pokrewni	MAX

29	Robotnicy pomocniczy w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	MAX
30	Operatorzy urządzeń do obróbki drewna	MAX
31	Operatorzy maszyn górniczych i pokrewni	MAX
32	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej	MAX
33	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	MAX
34	Operatorzy maszyn wykończalniczych wyrobów włókienniczych i pokrewni	MAX
35	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów szklanych, ceramicznych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	MAX
36	Drukarze sitodrukowi i pokrewni	MAX
37	Ustawiacze-operatorzy maszyn do obróbki drewna i pokrewni	MAX

Tabela 6

Lp	Nazwa grupy zawodów	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1	Nauczyciele przedszkoli	0,8889
2	Monterzy instalacji i urządzeń sanitarnych* (zawód szkolny: Monter instalacji i urządzeń sanitarnych - obejmuje grupę elementarną 7136)	0,8312
3	Tynkarze i pokrewni	0,8
4	Sprzedawcy i demonstratorzy	0,7664
5	Pielegniarki	0,7582
6	Choreografowie i tancerze baletowi	0,75
7	Pracownicy bibliotek i informacji naukowej	0,75
8	Ślusarze i pokrewni	0,7467
9	Introligatorzy* (zawód szkolny: Introligator - obejmuje grupę elementarną 7345)	0,6806
10	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	0,6667
11	Inżynierowie i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0,5909
12	Sportowcy zawodowi, trenerzy i pokrewni	0,5714
13	Elektromonterzy	0,5405
14	Fizjoterapeuci i pokrewni	0,5128
15	Maszynistki i stenografowie	0,5
16	Projektanci i analitycy systemów komputerowych	0,5
17	Średni personel ochrony zdrowia gdzie indziej niesklasyfikowany	0,5
18	Lakiernicy* (zawód szkolny: Lakiernik - obejmuje grupę elementarną 7142)	0,4881
19	Inżynierowie budownictwa i inżynierii środowiska	0,469
20	Malarze budowlani i pokrewni	0,4605
21	Inspektorzy bezpieczeństwa pracy, kontrolerzy jakości wyrobów i pokrewni	0,4583
22	Krawcy, kapelusznicy i pokrewni	0,4571
23	Pomocniczy personel medyczny	0,4545
24	Pracownicy pomocy społecznej i pracy socjalnej	0,4545

25	Specjaliści szkolnictwa i wychowawcy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,4375
26	Elektromechanicy* (zawód szkolny: Elektromechanik - obejmuje grupę elementarną 7241)	0,4083
27	Specjaliści administracji publicznej gdzie indziej niesklasyfikowani	0,3721
28	Kelnerzy i pokrewni	0,3709
29	Maszyniści maszyn drukujących* (zawód szkolny: Drukarz - obejmuje grupę elementarną 8251)	0,3611
30	Kucharze	0,349
31	Informatycy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,3412
32	Farmaceuci	0,3333
33	Bibliotekoznawcy i specjaliści informacji naukowej	0,3333
34	Asystenci weterynaryjni	0,3333
35	Fryzjerzy, kosmetyczki i pokrewni	0,32
36	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	0,3151
37	Doręczyciele pocztowi i pokrewni	0,3125
38	Technicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,2959
39	Lekarze	0,274
40	Technicy farmaceutyczni	0,2727
41	Asystenci i technicy dentystyczni	0,2609
42	Kaletnicy, rymarze i pokrewni	0,2609
43	Inżynierowie mechanicy	0,2596
44	Stolarze i pokrewni	0,2392
45	Specjaliści ochrony zdrowia (z wyjątkiem pielęgniarek i położnych) gdzie indziej niesklasyfikowani	0,2344
46	Tapicerzy i pokrewni	0,2283
47	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	0,2232
48	Mechanicy - monterzy maszyn i urządzeń* (zawód szkolny: Mechanik - monter maszyn i urządzeń - obejmuje grupę elementarną 7233)	0,203
49	Specjaliści do spraw ekonomicznych i zarządzania gdzie indziej niesklasyfikowani	0,2014
50	Lekarze dentyści	0,2
51	Telefoniści	0,2
52	Plastycy i pokrewni	0,2
53	Pracownicy do spraw transportu	0,2
54	Obuwnicy* (zawód szkolny: Obuwnik - obejmuje grupę elementarną 7443)	0,2
55	Psycholodzy i pokrewni	0,1964
56	Nauczyciele gimnazjów i szkół ponadgimnazjalnych	0,1667
57	Muzycy, piosenkarze i tancerze	0,1667
58	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	0,1667
59	Prawnicy gdzie indziej niesklasyfikowani	0,1597
60	Ogrodnicy producenci warzyw, kwiatów i pokrewni	0,1579
61	Technicy analityki medycznej	0,1538
62	Położne	0,1538
63	Ogrodnicy terenów zieleni	0,1493
64	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	0,1471

65	Inżynierowie elektrycy	0,1375
66	Zaopatrzeniowcy	0,125
67	Technicy informatycy	0,125
68	Literaci, dziennikarze i pokrewni	0,125
69	Fotografowie i operatorzy urządzeń do rejestracji obrazu i dźwięku	0,1212
70	Higieniści	0,1111
71	Kompozytorzy, artyści muzycy i śpiewacy	0,1111
72	Rolnicy produkcji roślinnej i zwierzęcej	0,1111
73	Mechanicy pojazdów samochodowych* (zawód szkolny: Mechanik pojazdów samochodowych - obejmuje grupę elementarną 7231)	0,1094
74	Technicy elektronicy, telekomunikacji i pokrewni	0,1064
75	Technicy budownictwa, ochrony środowiska i pokrewni	0,1044
76	Elektroenergetycy i pokrewni	0,1
77	Ekonomiści	0,096
78	Inżynierowie elektronicy i telekomunikacji	0,0909
79	Chemicy	0,0851
80	Monterzy sieci i urządzeń telekomunikacyjnych* (zawód szkolny: Monter sieci i urządzeń telekomunikacyjnych - obejmuje grupę elementarną 7252)	0,0781
81	Architekci, urbaniści i pokrewni	0,0778
82	Specjaliści do spraw finansowych	0,0777
83	Artyści plastycy	0,0755
84	Mechanicy precyzyjni* (zawód szkolny: Mechanik precyzyjny - obejmuje grupę elementarną 7311)	0,0652
85	Blacharze* (zawód szkolny: Blacharz - obejmuje grupę elementarną 7213)	0,0647
86	Technicy elektrycy	0,0645
87	Monterzy sprzętu elektronicznego	0,0645
88	Technicy mechanicy	0,057
89	Technicy rolnicy, leśnicy i pokrewni	0,042
90	Organizatorzy turystyki i pokrewni	0,0367
91	Inżynierowie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	0,0348
92	Pracownicy do spraw finansowo-statystycznych	0,0294
93	Pracownicy do spraw finansowych i handlowych gdzie indziej niesklasyfikowani	0,0278
94	Dietetycy i żywieniowcy	0,0238
95	Inżynierowie chemicy	0,0238
96	Tkacze, dziewiarze i pokrewni* (zawód szkolny: Rękodzielnik wyrobów włókienniczych - obejmuje grupę elementarną 7432)	0,0233
97	Fizycy i astronomowie	0,0182
98	Filolodzy i tłumacze	0,0181
99	Biolodzy	0,0177
100	Archeolodzy, socjolodzy i pokrewni	0,0121
101	Monterzy elektronicy* (zawód szkolny: Monter - elektronik - obejmuje grupę elementarną 7251)	0,011
102	Specjaliści nauk o Ziemi	0,011
103	Filozofowie, historycy i politolodzy	0,0106

104	Specjaliści technologii żywności i żywienia człowieka	0,0101
105	Technicy technologii żywności* (zawód szkolny: Technik technologii żywności - obejmuje grupę elementarną 3213)	0,0084
106	Matematycy i pokrewni	0
107	Nauczyciele szkół specjalnych	0
108	Nauczyciele szkół podstawowych	0
109	Zastępcy dyrektorów generalnych i prezesów	0
110	Technicy górnictwa, metalurgii i pokrewni	0
111	Oficerowie pokładowi, piloci żeglugi i pokrewni	0
112	Agenci biur pomagających w prowadzeniu działalności gospodarczej i pośrednicy handlowi gdzie indziej niesklasyfikowani	0
113	Ogrodnicy sadownicy i pokrewni	0
114	Biotechnolodzy	0
115	Biochemicy, biofizycy i pokrewni	0
116	Kierownicy działów osobowych i pokrewnych	0
117	Kierownicy małych przedsiębiorstw obsługi biznesu	0
118	Piloci statków powietrznych i pokrewni	0
119	Aktorzy cyrkowi i pokrewni	0
120	Inkasenci i poborcy	0
121	Inżynierowie górniczy, metalurzy i pokrewni	0
122	Kontrolerzy robotów przemysłowych	0
123	Kontrolerzy ruchu lotniczego i pokrewni	0
124	Monterzy linii elektrycznych	0
125	Monterzy konstrukcji linowych	0
126	Pośrednicy handlowi	0
127	Robotnicy leśni i pokrewni	0
128	Robotnicy obróbki kamienia	0
129	Rolnicy produkcji roślinnej	0
130	Robotnicy budownictwa wodnego i pokrewni	0
131	Rolnicy i rybacy pracujący na własne potrzeby	0
132	Operatorzy aparatury medycznej	0
133	Specjaliści do spraw społecznych	0
134	Krupierzy, pracownicy kolektur i pokrewni	0
135	Pracownicy archiwów	0
136	Praktykujący niekonwencjonalne metody terapii	0
137	Pracownicy opieki osobistej i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	0
138	Producenci, organizatorzy produkcji filmowej i telewizyjnej, reżyserzy, aktorzy i pokrewni	0
139	Urzędnicy do spraw podatków	0
140	Asystenci usług pocztowych i telekomunikacyjnych* (zawód szkolny: Technik usług pocztowych i telekomunikacyjnych - obejmuje grupę elementarną 4213)	0
141	Statystycy	0
142	Duchowni chrześcijańscy	0
143	Funkcjonariusze ochrony państwa	0
144	Rybacy morscy	0
145	Rybacy śródlądowi gdzie indziej niesklasyfikowani	0

146	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	0
147	Górnicy podziemnej i odkrywkowej eksploatacji złóż i pokrewni	0
148	Garbarze skór i pokrewni* (zawód szkolny: Garbarz skór - obejmuje grupę elementarną 7441)	0
149	Maszyniści maszyn inroligatorskich	0
150	Odlewacze i galwanizerzy poligraficzni	0
151	Ciągacze i tłoczarze	0
152	Składacze tekstów	0
153	Plecionkarze, szczotkarze i pokrewni	0
154	Formowacze wyrobów ceramicznych i pokrewni	0
155	Formowacze wyrobów szklanych, krajacze i szlifierze szkła	0
156	Kopiści, trawiacze, grawerzy i pokrewni	0
157	Monterzy aparatury, maszyn i sprzętu elektrycznego	0
158	Robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych	0
159	Operatorzy maszyn i urządzeń przemysłu tytoniowego	0
160	Operatorzy pojazdów wolnobieżnych rolniczych i leśnych	0
161	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa mięsa i ryb	0
162	Operatorzy urządzeń odlewniczych, walcowniczych i pokrewni	0
163	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów mleczarskich	0
164	Operatorzy maszyn i urządzeń do przeróbki mechanicznej kopalin	0
165	Operatorzy maszyn i urządzeń przetwórstwa zbożowego i pokrewni	0
166	Operatorzy urządzeń do chemicznej przeróbki węgla, koksu i pokrewni	0
167	Operatorzy urządzeń do procesów chemicznych i produkcji chemikaliów	0
168	Operatorzy urządzeń wiertniczych i wydobywczych ropy, gazu i innych surowców	0
169	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa kawy, herbaty i ziarna kakaowego	0
170	Operatorzy urządzeń do produkcji wyrobów farmaceutycznych, kosmetycznych i sanitarnych	0
171	Operatorzy maszyn i urządzeń do przetwórstwa owoców, warzyw, nasion oleistych i pokrewni	0
172	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	0
173	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji napojów bezalkoholowych, wyrobów alkoholowych i pokrewni	0
174	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów piekarniczych i cukierniczych oraz koncentratów spożywczych	0
175	Operatorzy urządzeń przemysłu szklarskiego* (zawód szkolny: Operator urządzeń przemysłu szklarskiego - obejmuje grupę elementarną 8131)	0
176	Sprzedawcy uliczni	0
177	Przygotowywacze włókna i przędzarze	0
178	Jubilerzy, złotnicy i pokrewni	0
179	Kuśnierze i pokrewni	0
180	Wytwórcy wyrobów galanteryjnych, pamiątkarskich i pokrewni	0

